

Strand en duingebied Noordzeekust Texel

Meerjarenprogramma 2026 – 2030

Rijkswaterstaat

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Gemeente Texel

Provincie
Noord-Holland

staatsbosbeheer

Ministerie van Defensie

Inhoud

Voorwoord	3	§4. Studies en verkenningen	9
Dynamisch kustbeheer	3	A. Gebiedsvisie De Koog	9
§1. Terugblik Meerjarenprogramma 2022 – 2025	4	B. Plaatsbepaling paviljoens Zuid West Texel	9
Variantenstudie Texel Zuid-West (afgerond in 2025)	4	C. Inventarisatie en knelpuntenanalyse recreatie en natuur	9
Ophogen parkeerplaatsen paal 12 en paal 15 (afgerond in 2025)	4	D. Water vasthouden in De Dennen en de duinen	9
Kerf paal 14 (afgerond in 2024)	5	E. Slufterkwispelen	10
Natuurontwikkeling Tureluur en Schettersweid (afgerond in 2024)	5	§5. Samenwerking en overleg	11
§2. Kaart met projecten 2026 – 2030	6	i. Programmteamoverleg (3-maandelijks)	11
§3. Inrichtingsprojecten	7	ii. Communicatieoverleg (3-maandelijks)	11
1. Zandsuppletie Texel Noord (ca. 1,7 miljoen m ³)	7	iii. Bestuurlijk overleg (halfjaarlijks)	11
2. Ophogen parkeerplaatsen Paal 28 en 31	7		
3. Aftoppen zeereep en aanleggen stuifkuilen paal 28	7		
4. Zandsuppletie Texel Midden (circa 1,5 miljoen m ³)	7		
5. Realiseren verstuiving Bleekersvallei	8		
6. Inrichten en optimaliseren Alloo en Alloo 2	8		
7. Realisatie van 5 kerven en aftoppen op Zuidwest-Texel	8		
8. Zandsuppletie Zuid Texel (ca. 2,4 á 3,2 miljoen m ³)	8		

Voorwoord

Voor u ligt het Meerjarenprogramma Strand en duingebied Noordzeekust Texel, 2026 – 2030. Dit programma is het vervolg op het meerjarenprogramma 2022 – 2026. Vanuit dit eerdere programma zijn de laatste jaren een flink aantal projecten uitgevoerd op Texel, met mooie resultaten van dien (zie §1). Dit maakt dat de programmapartners gemeente Texel, Provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Ministerie van Defensie afgesproken hebben een vernieuwd meerjarenprogramma op te stellen. Zodat ook de komende jaren concrete projecten uitgevoerd blijven worden die bijdragen aan het behoud van een veilige kust. En toekomstige generaties op Texel kunnen blijven wonen, werken en recreëren, én kunnen genieten van een florerende natuur.

Dynamisch kustbeheer

Gezamenlijk werken de programmapartners aan deze veilige kust. Dit doen wij vanuit het begrip 'dynamisch kustbeheer'. Dit betekent dat wij het beheer van het strand en duingebied gecontroleerd laten sturen door de natuurlijke processen van wind en water. We geven daarbij bewust meer ruimte aan wind en zee om zand landinwaarts te verplaatsen. Zo kan het kustfundament (inclusief het duingebied) meegroeien met de stijgende zeespiegel en ontstaat bovendien een natuurlijker kustlandschap met een grotere diversiteit aan habitats, flora en fauna. De wijze hoe we dynamisch kustbeheer inzetten staat uitgewerkt in de [Lange termijnvisie strand en duingebied Noordzeekust Texel](#). In deze visie staan onze gezamenlijke programmadoelen uitgewerkt die wij met deze projecten nastreven, namelijk:

- I. Meegroeien van duinen met zeespiegelstijging
- II. Optimalisatie kustonderhoud en onderhoud kering
- III. Voldoende ruimte op het strand
- IV. Natuurwaarden vergroten
- V. Behoud huidige kwaliteit lokale economie en recreatie

Komende jaren werken wij gezamenlijk verder aan deze vijf doelen. Dit doen wij door fysieke inrichtingsprojecten (zie §3), door het uitvoeren van studies en verkenningen (zie §4) en door samenwerking en nauw overleg (zie §5). Met de inrichtingsprojecten werken we direct aan bovenstaande programmadoelen en lossen we concrete knelpunten op. De studies en verkenningen helpen daarbij juist om oplossingsrichtingen te formuleren voor (toekomstige) knelpunten waar nog geen oplossing voorhanden is. En de ervaring uit het afgelopen Meerjarenprogramma leert dat dit alles alleen mogelijk is als we nauw en intensief samenwerken. Vanuit die gezamenlijkheid gaan wij dan ook verder in dit programma, zodat we wederom tot mooie resultaten kunnen komen voor het Texelse strand en duingebied.

Namens Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Rijkswaterstaat, Ministerie van Defensie, Gemeente Texel, Staatsbosbeheer en Provincie Noord-Holland wensen wij u veel leesplezier met dit Meerjarenprogramma. Wij verwachten dat dit programma duidelijkheid geeft over welke projecten u komende tijd in en rondom het strand en duin kunt verwachten.

§1. Terugblik Meerjarenprogramma 2022 – 2025

In de periode 2022 – 2025 hebben wij verschillende projecten uitgevoerd. Graag lichten we een aantal van de geboekte resultaten uit deze periode toe.

Variantenstudie Texel Zuid-West (afgerond in 2025)

In een volle Waldhoorn in Den Hoorn zijn de resultaten van de tweejaar durende studie naar de kust van Zuid-West Texel gepresenteerd. Naar aanleiding van deze studie hebben programmapartners afgesproken om komende jaren in te zetten op het realiseren van kerven in de zeereep (eerste duinenrij), het aftoppen van duinen, een grotere zandsuppletie en maatwerkoplossingen voor paviljoenhouders in het gebied. In de zomer van 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met deze maatregelen. Deze maatregelen zijn verwerkt in dit Meerjarenprogramma (zie [§3](#)).

Ophogen parkeerplaatsen paal 12 en paal 15 (afgerond in 2025)

De parkeerplaatsen bij Jan Ayeslag (Paal 12) en Westerslag (Paal 15) zijn opgehoogd en klimaatadaptief ingericht. Dit betekent minder hinder van stuivend zand, betere afwatering en droge parkeerplekken, zelfs na een flinke bui. Zo houden we strand en duin bereikbaar voor inwoners en recreanten.

Foto: gemeente Texel

Kerf paal 14 (afgerond in 2024)

Bij Paal 14 is een kerf gerealiseerd. Dit is een inkeping in het buitenduin, waardoor het zand onder invloed van de wind kan stuiven. Zand waait hierdoor vanaf het strand de duinen in. Dit is goed voor de aanwezige planten (en dieren die hiervan afhankelijk zijn), en draagt bovendien bij aan het meegroeien van de duinen (en het beschermen tegen de stijgende zeespiegel).

Foto: Staatsbosbeheer

Natuurontwikkeling Tureluur en Schettersweid (afgerond in 2024)

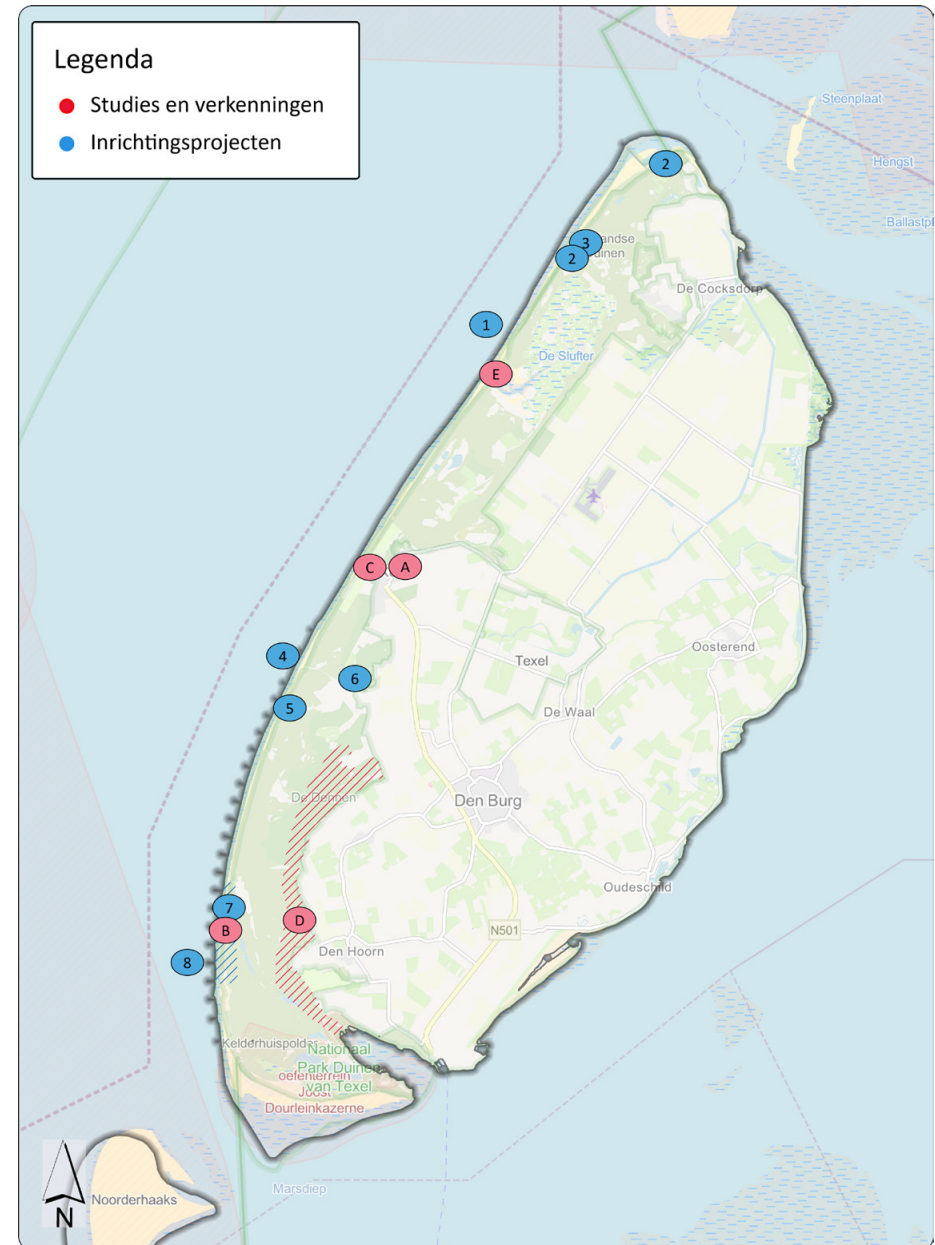
Als één van de deelprojecten van 'Water vasthouden in De Dennen' zijn in de Tureluur en Schettersweid maatregelen getroffen om het afstromende water uit De Dennen langer te vast te houden. Om de benodigde ruimte te creëren voor deze natuurontwikkeling is het oude fietspad verlegd. De gecreëerde nattere omstandigheden zorgen voor verdere ontwikkeling van de graslanden met wilde orchideeën en andere bijzondere soorten. En bovendien kunnen bewoners en recreanten via het nieuwe fietspad nu genieten van dit waardevolle gebied. Een mooi voorbeeld van een project waarin water, natuur en recreatie samenkomen.

Foto: Staatsbosbeheer

§2. Kaart met projecten 2026 – 2030

Voor de periode 2026 – 2030 staan acht inrichtingsprojecten en vijf studies op de planning. In onderstaande kaart staat aangegeven waar de projecten en studies/verkenning zich afspelen. Per project en/of verkenning lichten wij kort toe waar, waarom, wanneer en door wie deze uitgevoerd gaat worden. Ook lichten we toe hoe dit bijdraagt aan de vijf programmadoelen.

0 0,5 1 2 3 4
Kilometers
Bron: Provincie Noord-Holland

§3. Inrichtingsprojecten

Per deelgebied (Noord – Midden – Zuid) beschrijven wij kort welke projecten voor de komende vier jaar gepland staan.

Texel Noord (Paal 24 – Paal 29)

1. Zandsuppletie Texel Noord (ca. 1,7 miljoen m³)

Beschrijving: De noordkust van Texel heeft te maken met afkalving. Om de gevolgen hiervan te beperken wordt regelmatig gesuppleerd (zand opgespoten voor de kust). In 2021 is op deze locatie de vooroever (onder water vóór het strand) gesuppleerd (raai 2520-2800, 1.500.000 m³). Eind 2022 is hier een strandsuppletie uitgevoerd (raai 2560-2820, 1.000.000 m³). Rijkswaterstaat heeft een nieuwe vooroever-suppletie gepland voor 2027-2028. De verwachting is dat de suppletie uit 2021 dan grotendeels is uitgewerkt. Deze suppletie zorgt ervoor dat de kust ten noorden van de sluffermonding voor meerdere jaren in stand blijft.

Verantwoordelijke partij: Rijkswaterstaat

Uitvoering: 2027/2028

Draagt bij aan doelen: i, ii, iii

Financiering: Gedekt, vanuit regulier werk Rijkswaterstaat

2. Ophogen parkeerplaatsen Paal 28 en 31

Beschrijving: Eind 2026 wordt de parkeerplaats bij paal 28 opgehoogd. Het jaar erop volgt de parkeerplaats bij paal 31. Het ophogen is noodzakelijk om toenemende overlast van overvloedig regenwater het hoofd te bieden. Ook zorgt het ervoor dat er minder hinder is van stuifzand dat op de parkeerplaatsen blijft liggen. Ophoging van de parkeerplaatsen is onderdeel van de noodzakelijke vergroting van het duinmassief met het oog op de zeespiegelstijging. Deze projecten worden in overleg met de andere betrokken partijen integraal uitgevoerd. Er wordt rekening gehouden met de natuurwaarden, een goede waterafvoer en waterveiligheid.

Verantwoordelijke partij: Gemeente Texel

Uitvoering: Paal 28 in de winter van 2026 (december – april). Paal 31 in de winter van 2027 (november – april).

Draagt bij aan doelen: v

Financiering: Te dekken vanuit de programmabegroting 2027

3. Aftoppen zeereep en aanleggen stuifkuilen paal 28

Beschrijving: Ter hoogte van Paal 28 wordt de zeereep over een lengte van ca. 1 km 'afgetopt'. Met aftoppen wordt bedoeld dat op meerdere locaties in de eerste duinenrij verstuingen worden gecreëerd. Deze verstuing is gewenst, omdat het leidt tot een kwaliteitsverbetering van de achterliggende duingraslanden (grijze duinen). Aanwezige plantensoorten zijn gebaat bij regelmatige aanvoer van meer kalkrijk zand en gedijen in meer dynamische omstandigheden.

Verantwoordelijke partij: Staatsbosbeheer i.o.m. HHNK

Uitvoering: Voorjaar 2026

Draagt bij aan doelen: i, iv

Financiering: Gedekt, vanuit het provinciale programma Natuurherstel

Texel Midden (Paal 15 – Paal 23)

4. Zandsuppletie Texel Midden (circa 1,5 miljoen m³)

Beschrijving: Ter hoogte van Texel Midden zal Rijkswaterstaat in 2026-2027 een strand-suppletie uitvoeren. Deze suppletie is vergelijkbaar met de suppletie uit 2022-2023 (raai 14.300-21.310, 1.500.000 m³). De aanleghoogte in het midden van de suppletie (raai 16.240-19.520) zal + 3 m NAP zijn. Aan de noord- en zuidzijde zal de aanleghoogte op +2 m NAP zijn, aangezien hier minder volume nodig is en de aanleghoogte beter aansluit bij de (embryonale) duinen.

Verantwoordelijke partij: Rijkswaterstaat

Uitvoering: 2026/2027

Draagt bij aan doelen: i, ii, iii

Financiering: Gedekt, vanuit regulier werk Rijkswaterstaat

5. Realiseren verstuing Bleekersvallei

Beschrijving: Ter hoogte van Paal 16 worden in de zeereep maatregelen genomen om het gebied meer te laten verstuing. Aanvullend worden stuifkuilen gerealiseerd achter de zeereep om kleinschalige verstuing te initiëren. De verstuing/overpoeding draagt bij aan kwaliteitsverbetering van de duingraslanden (grijze duinen). De plantensoorten zijn gebaat bij regelmatige aanvoer van meer kalkrijk zand en gedijen goed in iets meer dynamische omstandigheden.

Verantwoordelijke partij: Staatsbosbeheer

Uitvoering: 2026/2027

Draagt bij aan doelen: i, iv

Financiering: Gedekt, vanuit het provinciale programma Natuurherstel

6. Inrichten en optimaliseren Alloo en Alloo 2

Beschrijving: In de natuurgebieden Alloo en Alloo 2 spelen meerdere issues. Het Alloo is een bestaand natuurgebied (vochtig hooiland, binnenduintrandnatuur), maar doordat een aantal recreatiewoningen afwateren via de watergang door het Alloo is het waterpeil lager dan gewenst, waardoor de benodigde natte omstandigheden niet kunnen worden gerealiseerd. De wens is de waterafvoer van de recreatiewoningen te verleggen, waarna het gebied optimaal kan worden ingericht als natuurgebied. Het Alloo 2 was een terrein dat in het verleden is gebruikt voor de landbouw. In 2022 is een start gemaakt met de herinrichting van de watergang om ontwikkeling naar vochtige graslanden/vochtige duinvalleien mogelijk te maken. Voor een optimale inrichting is verdere inrichting van het hele gebied nodig, zoals het verwijderen van drainage en het verlagen van het maaiveld. Staatsbosbeheer wil de beide gebieden tegelijk herinrichten omdat het waterniveau van het Alloo invloed heeft op het Alloo 2.

Verantwoordelijke partij: Staatsbosbeheer in samenwerking met Gemeente Texel en HHNK

Uitvoering: 2027

Draagt bij aan doelen: iv, v

Financiering: Nog niet gedekt. Bedrag van ca. € 450.000,- benodigd.

Texel Zuid (Paal 6 – Paal 15)

7. Realisatie van 5 kerven en aftoppen op Zuidwest- Texel

Beschrijving: Uit de Variantenstudie Zuidwest- Texel volgt dat het realiseren van een tiental kerven en het aftoppen van de zeereep in het gebied tussen Paal 9 en Paal 12 een positief effect heeft op de aanwezige natuurwaarden in het gebied. Bovendien draagt het bij aan het mee laten groeien van de duinen bij een stijgende zeespiegelstijging. In deze projectperiode wordt gestart met het realiseren van een vijftal kerven en het aftoppen van een deel van de zeereep. Komende periode worden hiervoor plannen uitgewerkt. Staatsbosbeheer staat aan de lat voor het uitwerken van dit project, de locatiebepaling vindt plaats in afstemming met HHNK.

Verantwoordelijke partij: Staatsbosbeheer, i.o.m. HHNK

Uitvoering: 2027/2028

Draagt bij aan doelen: i, iv

Financiering: Gedekt, vanuit het provinciale programma Natuurherstel

8. Zandsuppletie Zuid Texel (ca. 2,4 á 3,2 miljoen m³)

Beschrijving: Het Molengat, de geul voor de kust, beweegt zich naar het land toe. Dit heeft afkalving van de kustlijn tot gevolg. Rijkswaterstaat voert hierom met regelmaat suppleties (aanbrengen van zand voor de kust) uit in dit gebied, de meest recente in 2024 (raai 900-1210, 810.000 m³). Voor de komende jaren is de inschatting dat afkalving plaats blijft vinden en voorziet Rijkswaterstaat dat zij met regelmaat moet blijven suppleren. Eén van de gekozen maatregelen voor Texel Zuid West is het aanbrengen van een groter suppletievolume zodat de kust naar verwachting voor een periode van ong. 4 tot 6 jaar op zijn plek blijft. Dit geeft het bodemleven de tijd om te herstellen. Vanwege de forse omvang van de suppletie tussen de 2.400.000 en 3.200.000 m³ zal deze in een deel van het suppletiegebied doorlopen tot enkele meters onder water. Op het breedste punt, ongeveer raai 10.000-10.930, zal de suppletie een breedte hebben van zo'n 300 meter op +2 m NAP.

Verantwoordelijke partij: Rijkswaterstaat

Uitvoering: 2027-2028

Draagt bij aan doelen: i, ii, iii

Financiering: Gedekt, uit regulier werk Rijkswaterstaat

§4. Studies en verkenningen

Naast bovenstaande inrichtingsmaatregelen worden de volgende vijf studies en verkenningen opgepakt.

A. Gebiedsvisie De Koog

Beschrijving: In de Koog is buitendijkse bebouwing aanwezig. Gedurende de looptijd van dit programma wordt een gebiedsvisie opgesteld. Vanuit deze gebiedsvisie volgen afspraken en/of inrichtingsmaatregelen over hoe met deze buitendijkse bebouwing om te gaan in relatie tot het veranderende klimaat (zeespiegelstijging en piekbuien). Ook wordt een evacuatieplan opgesteld in het geval van een 'perfecte storm'. Afhankelijk van de afkadering van deze gebiedsvisie kan bekeken worden hoe de toekomstige bescherming van De Koog in te vullen.

Verantwoordelijke partij: Gemeente Texel, HHNK

Uitvoering: 2027

Draagt bij aan doelen: i, ii, iii, iv, v

Financiering: Gedekt, in begroting gemeente Texel

B. Plaatsbepaling paviljoens Zuid West Texel

Beschrijving: Uit de variantenstudie Zuid West Texel volgt dat een plaatsbepaling voor een periode van 10 jaar gewenst is voor ondernemers in Zuidwest Texel. Want ondanks dat buitendijsk ondernemen risico's met zich meebrengt en garanties niet te geven zijn, wordt de wens voor het bieden van duidelijkheid aan de paviljoenhouders breed gedragen. Gemeente Texel, HHNK en Rijkswaterstaat kijken zodoende samen naar een plaatsbepaling van de strandpaviljoens. Bij de locatiebepaling berekenen zij de meest gunstige locatie op basis van de huidige informatie. Daarbij wordt geldt dat de locatie naar verwachting voor een langere termijn (10 jaar) geschikt is voor exploitatie. Met deze maatregel wordt gestreefd ondernemers de mogelijkheid te bieden eenvoudiger te kunnen investeren in aanwezige gebouwen. Op deze manier wordt het voor hen mogelijk om klimaat-adaptief en duurzaam te ondernemen op het strand ('zie ook [Beheerstrategie Kijk op een Veerkrachtige kust](#)).

Verantwoordelijke partij: Gemeente Texel, Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat

Uitvoering: n.t.b.

Draagt bij aan doelen: v

Financiering: Gedekt, vanuit regulier werk gemeente Texel

C. Inventarisatie en knelpuntenanalyse recreatie en natuur

Beschrijving: Op Texel is een uitgebreid netwerk van wandel- en fietspaden, waar graag gebruik van wordt gemaakt door recreanten en toeristen. Toenemende drukte op deze wandel- en fietspaden in de duinen leidt vaker tot verstoring van bedreigde diersoorten. Verder leidt een veranderend klimaat, met nattere winters tot overlast, zoals in de winter van 2023/2024 toen fiets- en wandelpaden onder water kwamen te staan. Deze en andere signalen zijn voor Staatsbosbeheer de aanleiding geweest om een analyse uit te voeren naar waar zich knelpunten bevinden in de recreatieve infrastructuur in de duinen. Nadat de analyse gereed is wil Staatsbosbeheer samen met de partners en de bredere omgeving in gesprek over mogelijke oplossingsrichtingen op het eiland. De analyse en oplossingsrichtingen vormen uiteindelijk een bouwsteen voor het nieuw op te stellen Natura2000-beheerplan Duinen en Lage Land Texel.

Verantwoordelijke partij: Staatsbosbeheer

Uitvoering: 2026

Draagt bij aan doelen: iv, v

Financiering: Gedekt, vanuit regulier werk Staatsbosbeheer

D. Water vasthouden in De Dennen en de duinen

Beschrijving: Na de uitvoering van het deelproject Tureluur/Schettersweid wil Staatsbosbeheer verder onderzoeken welke kansen er zijn om water vast te houden. Langer water vasthouden in de Dennen en duinen betekent dat de zoetwaterbel van het eiland kan worden aangevuld en er dus meer zoet water op het eiland beschikbaar blijft. Kansrijke locaties zijn mogelijkerewijs de Moksloot, maar ook diverse watergangen in De Dennen. Voor deze gebieden worden hydrologische studies uitgevoerd en waar kansrijk uitvoeringsplannen opgesteld.

Verantwoordelijke partij: Staatsbosbeheer, in samenwerking met HHNK en Gemeente Texel.

Uitvoering: 2027-2030

Draagt bij aan doelen: iv, v

Financiering: Nog niet gedekt. Bedrag van ca €50.000 benodigd.

E. Slufferkwispelen

Beschrijving: Uit onderzoek naar de Sluffer blijkt dat het gebied voldoende veiligheid biedt, zolang het hele gebied mee blijft groeien met zeespiegelstijging. De natuurlijke processen zijn hiervoor van groot belang en krijgen de ruimte. Zo kan de monding van vorm en locatie veranderen zolang de waterveiligheid niet in het geding komt. HHNK monitort dit proces, waarin de Sluffer vrij kan 'kwispelen' (bewegen), en grijpt in wanneer de waterveiligheid in geding komt. Dit vrijer laten bewegen van de sluffermond is wenselijk voor de biodiversiteit, doordat pioniersbeplanting ontstaat op locaties waar de kreek heeft gelopen. Het kwelderlandschap groeit op natuurlijke wijze mee met de zeespiegelstijging. Aan het einde van de looptijd van dit Meerjarenprogramma volgt een evaluatie over de ontwikkeling van de Sluffer.

Verantwoordelijke partij: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK)

Uitvoering: 2028

Draagt bij aan doelen: i, iv

Financiering: Gedekt, vanuit begroting Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier (HHNK)

§5. Samenwerking en overleg

Eén van de succesfactoren van het vorige Meerjarenprogramma betrof de prettige samenwerking tussen de verschillende programmapartners. Vaste (ambtelijke) contactpersonen, begrip voor elkaars organisatie en belang en een regelmatige bestuurlijke afstemming hebben geleid tot een constructieve samenwerking. In de volgende programmaperiode willen wij deze overlegstructuur behouden, om zo de vaart te houden in de uitvoering van dit programma.

i. Programmateamoverleg (3-maandelijks)

Driemaandelijks komt de projectgroep, onder leiding van provincie, bijeen om de voortgang van de projecten te bespreken. Afspraken vinden afwisselend digitaal en fysiek plaats. Doel is met vaste contactpersonen zorg te dragen dat alle projecten in dit programma uitgevoerd worden. Vanuit deze groep wordt ook gekeken hoe aan te sluiten bij andere overleggrems, bijv. de Texelse watertafel én de afstemming met andere Waddeneilanden (om van te leren).

ii. Communicatieoverleg (3-maandelijks)

Eveneens driemaandelijks vindt onder leiding van de gemeente Texel een communicatieoverleg plaats met communicatieadviseurs van de verschillende organisaties. Doel is elkaar te informeren over de communicatiemomenten binnen deze samenwerking. Zo borgen we dat er eenduidig gecommuniceerd wordt, en het voor de inwoners van Texel duidelijk is wie waar over gaat.

iii. Bestuurlijk overleg (halfjaarlijks)

Een jaarlijks bestuurlijk overleg met roulerend voorzitterschap. Eén keer per jaar digitaal, en één keer per jaar fysiek op Texel (of bij een project dat ter inspiratie kan dienen voor dit programma).

Colofon

Teksten

Projectgroep Noordzeekust – Texel

Beeld

provincie Noord-Holland

Vormgeving

The Creative Hub - Canon

Januari 2026

